

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

63

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan minister van Buitenlandse Zaken over *ontwikkelingen in Kashmir* (ingezonden 8 september 2010).

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 28 september 2010).

Vraag 1

Hebt u kennisgenomen van de recente ontwikkelingen in Kashmir, waar sinds 11 juni 2010 vele doden en gewonden zijn gevallen en massa-arrestaties zijn verricht en waar Indiase militairen mensenrechten van protesterende burgers zouden schenden?¹

Antwoord 1

Ik ben op de hoogte van de recent toegenomen onrust in Kasjmir.

Vraag 2

Is het waar dat de in Kashmir verblijvende VN-troepen zijn gehinderd dan wel geïntimideerd door Indiase militairen? Kunt u dat toelichten?²

Antwoord 2

In de door u aangehaalde bron² is sprake van gebruik van militaire uitrusting van de VN, zoals blauwe helmen, door Indiase militairen. Uit de mij ter beschikking staande informatie kan geen bevestiging hiervan worden gekregen, noch van intimidatie van de «UN Military Observer Group in India and Pakistan» (UNMOGIP) door Indiase troepen in Kasjmir.

Vraag 3, 4

Bent u bereid er bij de Indiase regering op aan te dringen in overleg te treden met vertegenwoordigers van de bevolking van Kashmir teneinde de situatie te normaliseren (verbeteren)? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet? Hebt u kennisgenomen van een rapport van de International Crisis Group (ICG) waarin gesteld wordt dat Pakistan en India weliswaar contact hebben

¹ «India: Avoid excessive use of force, investigate killings in Kashmir valley» Amnesty International, 2 juli 2010.

² Zie rapportage over klacht van de VN bij India, <http://www.un.org/news/briefings/docs/2010/db100811.doc.htm>.

over de toekomst van Kashmir, maar daarbij de bevolking van Kashmir niet betrekken? Deelt u de analyse van de ICG?³

Antwoord 3, 4

Helaas ligt de dialoog tussen India en Pakistan over Kasjmir naar aanleiding van de aanslagen in Mumbai in 2008 nog steeds praktisch stil. De internationale gemeenschap, Nederland inclusief, moedigt in gesprekken met zowel de Indiase als de Pakistaanse regering, partijen aan de dialoog te hervatten met het oog op bevordering van de stabiliteit en veiligheid van zowel Kasjmir als de gehele regio.

Ik heb kennisgenomen van het ICG rapport. De Indiase regering ziet de ernst van de situatie in en zoekt momenteel naar oplossingen om de toename van het geweld te keren in Kasjmir. Eén van de maatregelen die in dat kader is genomen is een algeheel uitgaansverbod om nieuwe rellen te voorkomen. Vanuit New Delhi worden contacten onderhouden met diverse partijen in Kasjmir, inclusief leiders van separatistische bewegingen. Tijdens zijn bezoek aan Kasjmir, afgelopen juni, riep premier Singh op tot een dialoog tussen alle partijen die afzien van geweld. Tevens zegde hij steun toe aan de economische ontwikkeling en de bestrijding van (jeugd)werkloosheid in Kasjmir. Dit kan, volgens het ICG rapport, bijdragen aan het herstel van vertrouwen van de bevolking in de Indiase autoriteiten, evenals de ontwikkeling van export, de bevordering van investeringen en verbetering van de infrastructuur.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat een onafhankelijke instantie de klachten van de Kashmirse bevolking moet onderzoeken? Indien neen, waarom niet? Zo ja, welke stappen onderneemt u daartoe?

Antwoord 5

Premier Singh gaf tijdens zijn eerder genoemde bezoek aan zich bewust te zijn van klachten over mensenrechtenschendingen door veiligheidstroepen. Hij meldde dat zal worden opgetreden tegen de daders van deze schendingen. Ik acht het van belang dat de Indiase regering haar verantwoordelijk neemt en dat zij deze onderzoeken naar de klachten grondig en objectief uitvoert. Afgewacht zal moeten worden welke maatregelen de regering treft. Een EU-missie bezoekt éénmaal per jaar Kasjmir en spreekt daar met vertegenwoordigers van politieke partijen en separatistische bewegingen, veiligheidstroepen, en het maatschappelijk middenveld. Veel aandacht gaat tijdens deze missie uit naar de mensenrechtensituatie in Kasjmir. Sinds 2002 heeft de EU in totaal EUR 13 miljoen aan financiële steun verleend aan de slachtoffers van het geweld in Kasjmir. Dit geld werd besteed aan de (psycho-sociale) gezondheid en bescherming van slachtoffers en aan hun levensonderhoud. Dit jaar besloot de EU nog eens EUR 2 miljoen hiervoor uit te trekken.

Vraag 6

Is het naar uw informatie waar dat na de opstand in de Kashmir Vallei ook in Gilgit en Baltistan een opstand sluimert en dat het noodzakelijk is er bij Pakistan op aan te dringen de democratische rechten van de bevolking van deze gebieden te herstellen?⁴ Bent u bereid daar bij de Pakistaanse regering op aan te dringen? Zo ja, op welke wijze? Indien nee, waarom niet?

Antwoord 6

Er hebben mij geen berichten bereikt over een sluimerende opstand in deze regio. Het is mij wel bekend dat onder een deel van de bevolking ontevredenheid heerst over het gebrek aan democratie en fundamentele vrijheden. Sinds 1948 beschouwt Pakistan Gilgit Baltistan als onderdeel van zijn grondgebied. De vorig jaar doorgevoerde staatsrechtelijke hervormingen in Pakistan hebben weliswaar geleid tot meer rechten van de bevolking (waaronder de

³ «Steps Towards Peace: Putting Kashmiris First», rapport van International Crisis Group, zie <http://www.crisisgroup.org/en/regions/asia/south-asia/kashmir/B106-steps-towards-peace-putting-kashmiris-first.aspx>.

⁴ «China's discreet hold don Pakistan's northern borderland», International Herald Tribune 27 augustus 2010.

mogelijkheid te stemmen voor een eigen parlement) maar niet tot vertegenwoordiging op federaal niveau van Gilgit Baltistan.

De status van Gilgit Baltistan en het daarmee samenhangende gebrek aan democratie voedt de ontevredenheid van een deel van de bevolking. Er zijn groeperingen die pleiten voor onafhankelijkheid van de regio, anderen willen onderdeel van Pakistan zijn, maar dan wel vertegenwoordiging op federaal niveau.

In EU-verband vindt een constante dialoog met Pakistan plaats over mensenrechten en goed bestuur in geheel Pakistan.

Vraag 7

Is het tevens waar dat China in stilte haar invloed in de gebieden vergroot met de aanleg met spoorwegen en tunnels? Is het waar dat de bouwvakkers in feite militairen van het Chinese Volksleger zijn?⁵ Zo ja, kunt een uw oordeel over deze ontwikkeling geven?

Antwoord 7

China voert een aantal infrastructurele projecten uit in Gilgit-Baltistan, waaronder wegen, bruggen en tunnels. Er hebben mij via de media berichten bereikt dat er legereenheden van het Chinese volksleger in deze regio aanwezig zijn. Naar verluidt, zou het hier echter gaan om veiligheidsmedewerkers die worden ingezet ter bescherming van de arbeiders van vernoemde projecten. Een woordvoerder van de Pakistaanse regering verklaarde in de pers bovendien dat China Pakistan assisteert in de reconstructie van de Karakoram snelweg die door aardverschuivingen en overstromingen was verwoest.

China en Pakistan overwegen al enkele jaren de aanleg van een spoorlijn van Kashgar (West-China) via Kashmir naar de Pakistaanse havenstad Gwadar aan de Perzische Golf. De spoorlijn zou China directe toegang geven tot de Perzische Golf en een belangrijke strategische schakel vormen in de aanvoer van Chinese olie-importen. Het project is echter nog niet van start gegaan, mede vanwege de hoge kosten en de huidige instabiele situatie in de regio.

⁵ «China's discreet hold don Pakistan's northern borderland», International Herald Tribune 27 augustus 2010.